

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

ЗАПОВЕД

№ РД - 15 - 28 .....

София, 16.10. 2018 г.

На основание чл.6, ал.1, т.1 и ал.2 от Правилника за дейността на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий” утвърден от министъра на културата на 20.10.2016 г. (с вх. №РД-35-1106/24.10.2016 г.) и във връзка с организацията и дейността на Националната агенция за стандартни номера

УТВЪРЖДАВАМ:

Инструкция за организацията и дейността на Националната агенция за ISBN
Инструкция за организацията и дейността на Националната агенция за ISSN
Инструкция за организацията и дейността на Националната агенция за ISMN
Инструкция за организацията и дейността на Националната агенция за ISIL

Копие от настоящата заповед да се връчи на зам.-директор СИР – за сведение на заинтересованите лица.

Директор:

доц. д-р Кр. Александрова

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

ИНСТРУКЦИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ISSN

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. ISSN (International Standard Serial Number) е международен стандартен номер за периодични и други продължаващи издания, независимо дали те се издават на хартия, CD/DVD или в онлайн форма. ISSN е уникален за заглавието и вида издание и изпълнява ролята на негов цифров код. Той представлява осем-цифров номер, разделен с тире на две групи от по четири цифри и предшестван от абривиатурата ISSN. Въвеждането на международната стандартна номерация има за цел да осигури идентификацията на продължаващите издания и да улесни международното сътрудничество при търсенето и използването им.

2. Националната агенция за ISSN (International Standard Serial Number) представя българските продължаващи издания в Международната система за ISSN, с център в Париж.

3. Дейността на Националната агенция за ISSN се осъществява на основата на Споразумение между Международния център агенция за ISSN в Париж, Франция и Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий”, според което:

3.1 Националната агенция за ISSN поема отговорността за присъждането на ISSN и свързаната с него регистрация на продължаващите издания, публикувани в България.

3.2 Международният център за ISSN предоставя на Националната агенция за ISSN права и компетенции да определя собствена политика по отношение на присъждането на ISSN и взимането на решения за регистриране на дадено издание или отказ за регистрация.

3.3 Националната агенция за ISSN, ръководейки се в своите действия от препоръките на Международния център за ISSN и възприетите практики в другите страни, е формулирала определени принципи и правила за осъществяване на своята дейност.

3.4 Присъждането на ISSN става по преценка на Националната агенция за ISSN, която си запазва правото да откаже регистрацията на издание по причини, противоречащи на изискванията на Международния център за ISSN и наложената практика в други национални агенции.

4. Националното представителство на агенцията за ISSN се регламентира в Гл. Втора, Раздел I., Чл.17 от Закона за обществените библиотеки и ПРАВИЛНИКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА “СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”, 2009, Чл.18, т.7.

5. Обектът, функциите и задачите на ISSN се определят от БДС ISO 3297:2010 Информация и документация. Международен стандартен номер за продължаващи издания (ISSN) и ISSN Manual на Международната агенция за ISSN.

6. Националната агенция за ISSN е със седалище в Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий”,София, България.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ISSN

1. Присъждане на ISSN на продължаващи издания (вестници, списания, годишници, бюлетини, научни трудове, доклади, електронни издания и др.), издадени от издатели, регистрирани и пребиваващи на територията на България (мястото на отпечатване и на разпространение и езика на изданието не са от значение).

2. Безплатни справки и консултации на издатели на продължаващи издания и други заинтересовани страни.

3. Контрол по отпечатването на ISSN.

4. Поддържане на база данни на изданията, получили ISSN.

5. Регистрацията на българските продължаващи издания в международната база данни *ISSN Register*, поддържана от Международния център за ISSN в Париж.

6. Поддържане на връзки с Международния център за ISSN в Париж и сродни организации и осигуряване на информационно обслужване на страните-членки на системата ISSN.

III. ОБЕКТИ

1. ISSN се присъжда на:

1.1 Периодични издания, предвидени да се издават продължително във времето без предварително определен завършек като списания, вестници, годишници, бюлетини, периодични справочници, доклади и отчети, сборници от конференции и други периодични сборници, научни трудове, монографични серии и др., независимо дали те се издават на хартия, на CD-ROM или онлайн;

1.2 Интегриращи ресурси, които се допълват или променят чрез актуализиране с последни данни, добавени към цялото издание като публикации с подменящи се страници, непрекъснато актуализиращи се уеб сайтове, бази данни.

2. ISSN не се присъжда на:

2.1 Издания, които се издават еднократно или в ограничен брой части;

2.2 Издания, които съдържат само резюмета, но не и пълния текст на материалите, независимо дали се издават на хартия, на CD-ROM или онлайн;

2.3 Публикации с временна информационна стойност (ефимерни издания) като рекламни издания или издания с преобладаващо рекламно съдържание, обяви брошури, указатели, продуктови каталози, календари, плакати, програми;

2.4 Вътрешноведомствени издания, засягащи дейността, услугите или продукцията на дадена компания и предназначени за вътрешна циркулация (планове, отчети);

2.5 Кръстословици и sudoku;

2.6 Издания, които не са публично достъпни (тиражирани) или са за ограничено ползване;

2.7 Издания, свързани с научни форуми, при които често се променя заглавието и страната на издаване;

2.8 Рекламни, промоционални и търговски уеб сайтове, фокусирани върху компания, продукт, услуга, институция или организация;

2.9 Лични уеб страници (блогове, онлайн дневници);

2.10 Уеб страници, които съдържат преобладаващо линкове към други URL;

2.11 Ресурси от чисто местен интерес.

IV. УСЛОВИЯ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ В СИСТЕМАТА ISSN

1. Когато изданието е на физически носител, то трябва:

1.1 Да бъде продължаващо издание, т.е. да се издава периодично или да се актуализира текущо без предварително определен завършек във времето под едно и също заглавие;

1.2 Да има преобладаващо текстово съдържание;

1.3 Да е публично достъпно (тиражирано);

1.4 Да носи цифрови и/или хронологични обозначения (номер на брой, месец/дата, година, номер на том) на всеки отделен брой, част или том;

1.5 Да има подходящо оформление (стандарт *БДС ISO 8:2009*), да съдържа данни за издател, редактори, местоиздаване (чл. 7, ал. (1) от ЗЗДПДП) и др., необходими за неговото точно идентифициране и пълна библиографска регистрация;

1.6 Издателят да има регистрация и адрес на офис/редакция на територията на България, който да бъде посочен в библиографското каре на изданието.

2. Когато изданието е онлайн, то трябва да има:

2.1 Постоянно заглавие - заглавие, което се запазва, когато ресурсът се актуализира и е лесно разпознаваемо в ресурса;

2.2 Редакционно съдържание, т.е. ресурсът да се състои предимно от текстово съдържание и да има данни за редакторска или журналистическа обработка, като съдържанието подлежи на постоянна или периодична актуализация. Ресурси без редакционно съдържание са: компютърни игри, музикални портали, календари, програми, фото галерии, уеб сайтове, съставени преобладаващо от линкове;

2.3 Предметно-ориентирано съдържание (научно, техническо или тематика от общ интерес) или идентифицирана предметно-ориентирана аудитория;

2.4 Цифрови и/или хронологични обозначения (номер на брой, година, номер на том), ако изданието се публикува на части или броеве или наличие на дата на публикуване на материалите, когато те се поместват на сайта последователно. Ако материалите се обособят и в отделни рубрики, освен в броеве, трябва да се посочи и броят, към който те се отнасят;

2.5 Достъп до пълния текст на материалите, независимо дали той е свободен или с определени ограничения и поддържане на архив на всички публикувани броеве/статии;

2.6 Идентифицирана редакционна отговорност – посочване на наименованието на издателя, редакционен екип и поне страната на публикуване (която трябва да бъде България) като обикновено редакционната отговорност се състои от повече от едно лице;

2.7 Валидно URL, което да води към същинския ресурс и от което да се достига до всички публикувани броеве/статии;

2.8 Изданието може да е част от друг сайт или да съществува на самостоятелен сайт, както и да бъде в различни формати като pdf, html, flash и т.н.

3 Предварително присъждане на ISSN на издание в режим онлайн не се извършва, тъй като е необходимо то да бъде прегледано преди определянето на номера.

V. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗДАТЕЛИТЕ НА ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ

1. Когато изданието е на физически носител трябва:

1.1 Да се предостави копие от актуален документ за регистрацията на издателя;

1.2 Ако изданието е публикувано, да се депозират в Националната библиотека екземпляри от всички издадени до момента броеве, съгласно ЗЗДПДП;

1.3 Ако изданието е с предстоящо публикуване, да се предостави сигнален брой на изданието или макет на диска или да се изпрати финалният вариант на оформените (в pdf или jpg файлове) корица, заглавна страница, библиографско каре (с наименованието и адреса на издателя). Заявката за предварително присъждане на ISSN трябва да се подаде в процеса на предпечатна подготовка на изданието;

1.4 Да се осигуряват регулярно депозитни екземпляри от изданията с цел поддържане на актуални данни, които се изпращат в Международния център за ISSN.

2. Когато изданието е онлайн **допълнително се изисква:**

2.1 Изданието вече да съществува на сайт и от него да е реализиран поне един брой или минимум 5 статии, т.е. да има активирано URL;

2.2 Изданието да има подходящо оформление - заглавен екран с ясно формулирано постоянно заглавие, достъп до пълния текст на материалите, наличие и поддържане на архив на всички публикувани броеве/статии, публикуване на данни за издател, редакционна колегия, местоиздаване, адрес.

2.3 Издателят трябва да информира Националната агенция за ISSN за всяка промяна в изданието, напр.: сменено URL, променен издател, спиране на изданието и др., за да се актуализира информацията за изданието, подадена в международната база данни.

VI. ПРОЦЕДУРА ЗА ВКЛЮЧВАНЕ В СИСТЕМАТА

1. За присъждането на ISSN е необходимо попълването на регистрационна форма, която се предоставя на място или се копира от Интернет страницата на Библиотеката (www.nationallibrary.bg).

2. Регистрацията е безплатна и се извършва на място или по e-mail issn@nationallibrary.bg.

3. Адресите за контакти се публикуват на Интернет страницата на Библиотеката (www.nationallibrary.bg).

4. Регистрацията се извършва в срок до 3 работни дни при условие, че са подадени всички съпътстващи документи и е предоставена от издателя цялата необходима за регистрацията информация.

5. При отказ се подава писмена жалба до Директора на Националната библиотека и се отговаря с мотивиран писмен отговор, съобразно разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс.

VII. ДРУГИ

1. Място на отпечатване на ISSN:

1.1 За печатни издания ISSN се отпечатва във всеки брой на периодичното издание в горния десен ъгъл на предната корица или на заглавната страница, на задната корица или в библиографското каре;

1.2 За вестници - в главата на вестника;

1.3 За издания на CD-ROM ISSN се публикува на началната страница, на етикета на информационния носител или на кутията;

1.4 За онлайн издания ISSN се публикува на видно място на началната страница или на заглавния екран на публикацията за предпочитане в близост до заглавието.

1.5 При наличие на паралелни версии на хартия и онлайн, е препоръчително да се публикуват и двата номера в следния вид:

ISSN 1406-0949 (Online)

ISSN 1406-0957 (Print)

2. Инструкцията подлежи на изменения и допълнения в случаите, в които има промени в нормативните актове и условията по присъждането на идентификационния номер.

3. За особени случаи Вж. „Често задавани въпроси” на Итернет страницата на Националната библиотека (<http://www.nationallibrary.bg>).